

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Bacskó Ügyvédi Iroda, ügyintéző: ügyvéd által képviselt felperesnek a Hernádi és Kovács Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Hernádi Eleonóra ügyvéd által képviselt Magyar Energia Hivatal [1081 Budapest, II. János Pál pápa tér 7., Hiv. sz.: ...] alperes ellen energiaügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2012. évi április hó 3. napján kelt 6.K.30.409/2011/5. számú ítélete ellen a felperes által 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2012. évi október hó 17. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

Í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg az államnak 48.000 (azaz negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A szolgáltató mint elosztói engedélyes biztosítja a felhasználási hely gázellátását. A felhasználási helyen tartott helyszíni ellenőrzéskor felvett jegyzőkönyvben megállapításra került, hogy „a gázmérő számlálója meg van feszítve”. A felperes a gázmérő sérülését és a szabálytalan vételezést is vitatta, ezért a szolgáltató szakértői vizsgálatot rendelt el. Az igazságügyi szakértő a gázmérő külső szemrevételezése alapján megállapította, hogy az OMH záró-plombája, jogi zárja nem hiányzik, az azonosítható, de nem sérülésmentes, mert a plomba fel van törve, ragasztott. A gyártó záróplombája, jogi zárja szintén nem hiányzik, viszont nem azonosítható. A plomba nem felel meg a területileg illetékes szolgáltató plombázási előírásainak. A szakvélemény 5. pontja szerint az OMH plomba fel van törve, szándékos, illetéktelen beavatkozás alkalmazásával a számlálószerkezet kiemelése

mellett méretlen vételezésre volt mód. Ezt követően kötbér és a szakértői vizsgálat díjának megfizetésére kötelezték a felperest.

Az alperes a 2009. február 5. napján kelt ... számú határozatával módosított 2008. október 10. napján kelt ... számú határozatával a felperes panaszát elutasította.

E döntés felülvizsgálata iránti perben beszerzett szakvéleményt aggálytalanul elfogadva a Fővárosi Bíróság az alperes módosított határozatát hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte.

A szolgáltató fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a ... számú döntésével az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét - az új eljárásra vonatkozó útmutatás megváltoztatásával - helybenhagyta.

Az alperes a 2010. december 10. napján kelt ... számú határozatában a felperes panaszát elutasította. A megismételt eljárásban a gázmérő gyártótól beszerzett nyilatkozat, valamint a jelen ügyben eljáró szakértőkkel lefolytatott egyeztetés eredményeként egybehangzóan kialakított vélemény alapján azt állapította meg, hogy azonosíthatóság hiányában a gyártói plomba eredetisége nem bizonyítható, míg az OMH plombák sérülései miatt a szabálytalan vételezés megvalósult. Ezért a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény (a továbbiakban: régi Get.) 42.§-ának (6) bekezdése és 43.§-ának (2) bekezdés c) és e) pontja szerinti közüzemi szerződés megszegésének következményeként a Get. 44. §-a alapján a ... a kötbér igény érvényesítésére jogosult.

Az alperesi határozat megváltoztatása és a kötbérfizetési kötelezettség törlése iránt előterjesztett keresetében a felperes a szolgáltató által megbízott szakértő nem teljeskörűen lefolytatott vizsgálatára és a korábbi peres eljárásban beszerzett szakvélemény egyes megállapításaira hivatkozással - az OMH plomba sérülését nem vitatva - előadta, hogy annak keletkezési módjáról nem volt tudomása, azonban ettől függetlenül a méretlen vételezés fizikailag lehetetlen volt.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a felperesi kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla utasításának eleget téve megkereste a mérőt gyártó céget és egyeztetést tartott az ügyben eljáró szakértők meghallgatásával. Mindkét szakértő a gázmérő újbóli megvizsgálása alapján egybehangzóan azt a következtetést vont le, hogy az OMH plombát feltörték, ami következtében a plomba drót hossza - figyelemmel - a gyártói nyilatkozatra is - irreleváns, mivel a szétszerelt plombából a drót kihúzható. Állította, hogy a tényállást a megismételt eljárásban feltárta, abból helyes következtetéseket vont le, ezért döntése az anyagi és eljárásjogi jogszabályoknak megfelel.

A szolgáltató - értesítés ellenére - a perbe beavatkozni nem kívánt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Indokolása szerint a hatóság a Fővárosi Ítéltábla döntése szerinti iránymutatásnak megfelelően járt el,

és a beszerzett gyártói nyilatkozat adatai, szakértők közti egyeztetésen tett egybehangzó vélemények alapján jogszerűen állapította meg a szabálytalan vételezés tényét. Az alperes a gázmérő csomagolására, a plombák azonosításával és a plomba drótok hosszával kapcsolatosan megkereste a gázmérőt gyártó céget. Ennek nyilatkozata szerint a telephelyre a gázmérő lezárt csomagolásban érkezett; mivel a gyártói záró plombát nem lehetett azonosítani, a plomba zsinór hosszúsága az ügy szempontjából nem releváns. Az ügyben eljáró szakértők véleménye közötti ellentmondás feloldása érdekében lefolytatott egyeztetéskor rögzítésre került, hogy a felperest értesítették, valamint a cég képviselőjének aláírása megtalálható a plombákat tartalmazó borítékon, amely sértetlen volt és ezt követően bontották csak fel. Az ügyben eljáró szakértők egyértelműen és egybehangzóan megállapították, hogy a plombán olyan jellegű sérülések találhatók, amelyek igazolják a gyártó művi plomba feltörését, ami alapján a régi Get. 43.§-ának (2) bekezdés c) pontjára hivatkozással jogszerűen került megállapításra, hogy közüzemi fogyasztói szerződésszegésének minősül, ha a szolgáltatott gázt a gázmérő működésének bármilyen módon való befolyásolásával vagy egyéb szabálytalan módon vételezi a fogyasztó.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra való utasítását, másodlagosan a kereseti kérelmének megfelelően az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság döntése nem felel meg a törvényi követelményeknek, ezért sérti a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206.§-át és a Pp. 221.§-ának (1) bekezdésében írtakat. Az ítéletből hiányzik a bíróság által megállapított tényállás, az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével. A jogi indokolás téves, nem kellően egyediesített. Az elsőfokú bíróság részéről elmaradt annak magyarázata, hogy a hatóság a felsőbb bírósági döntés iránymutatását részletekben miként érvényesítette, továbbá mi volt az a felperesi magatartás, amelyen a szerződésszegés megállapítása alapul. Mindezek miatt az elsőfokú bíróság döntése érdemi felülbírálatra alkalmatlan.

Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értékelte teljes körűnek az alperesi vizsgálatot. Állította, hogy a súlyos hibákkal terhelt megismételt eljárásban (szakértői egyeztetéshez a felperesi meghívás elmaradt), tényleges érdemi vizsgálatot nélkülözve (gyártói válasziratban foglaltak és szakvélemények közötti ellentmondás feltárása helyett, bizonytalan eredetű vizsgálati tárgyra vonatkozó, nem bíróság előtti állítólagos egyező vélemény elfogadása mellett) anyagi bizonyosság hiányában hozta meg a döntését a hatóság. A perben a Pp. 336/A.§-ának (2) bekezdésében írtak alkalmazása nem történt meg, holott az alperesnek kellett volna bizonyítania a felperesi magatartással kétséget kizárólag elkövetett szabálytalan vételezést. Amíg egyértelműen nem történik meg annak feltárására, hogy a gázmérő mely sérülései teremthetik meg a mérőszervezet befolyásolásának vagy a szabálytalan vételezésének a lehetőségét, addig a felülvizsgálni kért határozattal szemben előterjesztett kereset elutasítása jogszerűtlen.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokainál fogva történő helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§-ának (3) bekezdésében írtak szerint a felperesi fellebbezés és az alperesi ellenkérelem korlátai között eljárva vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletét. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ügy megítélése szempontjából releváns tényállást feltárta, és a rendelkezésre álló peradatoknak az egyenkénti és a maguk összességében a Pp. 206.§-a szerint való értékelésével megalapozottan utasította el a felperes keresetét. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak a döntését megalapozó következtetéseivel. A felperes az általa már korábban többször előadottakhoz képest olyan új és relevanciával bíró körülményt, bizonyítékot nem jelölt meg, és nem hozott fel olyan jogi érvet sem, amely a fellebbezése kedvező elbírálását eredményezhette volna és a Pp. 221.§-ának (1) bekezdésében meghatározott követelményeket kielégítő elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését vagy megváltoztatását megalapozná.

Mindezek folytán az ítéltábla a Pp. 254.§-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a fellebbezésre figyelemmel a következőket hangsúlyozza. A Fővárosi Ítéltábla ... számú ítélete szerinti pontosított útmutatásnak megfelelően eljárva a hatóság a mérőberendezés plombáit és a plombadrót hosszúságát érintően megkereste és nyilatkoztatta a mérőórát gyártó gazdasági társaságot, valamint az ügyben eljáró szakértők meghallgatásával a szakvéleményeik közötti ellentmondást tisztázta. E releváns tényezők vizsgálatával a hatóság teljesítette a felsőbb bírósági döntésben előírtakat. Ennek eredményeként a szükséges és elégséges mértékben a tényállás tisztázási és indokolási kötelezettségének eleget téve állapította meg, hogy a mérő befolyásolása egyben szabálytalan vételezést jelent. Ezzel egyezően helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a jelen ügyben alkalmazandó régi Get. 43.§-ának (2) bekezdés c) pontja nem ahhoz köti a szankcionálás lehetőségét, így a kötbér fizetési kötelezettség fennállását, hogy ténylegesen történt-e méretlen vételezés, hanem a szabálytalan állapot meglétéhez. A perbeli esetben a megismételt eljárásban beszerzett gyártói nyilatkozat, valamint a szakértői egyeztetés eredményeként kialakított egyező szakmai álláspont szerint a plomba sérülések (plomba lemetezés, plomba alsórész ragasztás, ragasztónyomok, festék sérülés) szabálytalan állapotot jelentenek és ezek teremthetik meg a mérőszerkezet befolyásolásának vagy a szabálytalan vételezésnek a lehetőségét. Emiatt a felperesnek a szolgáltatóval való szerződéses kapcsolata folytán a mérő állapotáért, és az ezen keresztül történő vételezéséért fennáll a felelőssége, vagyis, ha a felhasználási helyen lévő mérő berendezésen szabálytalan beavatkozás történik, ennek következményeit köteles viselni. A Pp. 336/A.§-ának (2) bekezdésében írtak nem sérültek, a felperes az objektív felelősségét cáfoló releváns tény vagy körülményt nem hozott fel, így a Pp. 164.§-ának (1) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettsége ellenére nem igazolta, hogy

az alperes megismételt eljárásban meghozott határozatának rendelkezései jogszabálysértőek.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálása szempontjából relevanciával bíró tények és körülmények figyelembevételével a felperesi kereset érveit igazodóan értékelte a felsőbb bírósági döntés alapján elrendelt megismételt eljárást és az annak eredményeként meghozott alperesi határozatot. Az egyes felperesi nyilatkozatokhoz kapcsolva a mérlegelése jogi konzekvenciáját levonta, és az ennek eredményeként tett helyes megállapításairól kellő részletességgel, logikus ítéleti okfejtéssel számot adott.

A bíróság a közigazgatási perben a Pp. 339/A.§-a és 339/B.§-a alapján a támadott határozat meghozatala idején alkalmazandó jogszabályi rendelkezések és fennálló tények alapján végzi el a közigazgatási döntés jogszerűségi felülvizsgálatát; felülmérlegelést nem végezhet, méltányosságot nem gyakorolhat. A jelen ügyben irányadó régi Get. szerinti objektív felelősség szempontjából a mérés befolyásolása lehetőségének a fennállása minősül szerződésszegésnek, ezért nem bír az relevanciával, hogy a tényleges fogyasztástól eltérő mérés lehetősége, avagy a méretlen vételezés nyert-e megállapítást a feltárt adatok alapján. Az a körülmény, hogy a jelenleg hatályos Get. rendelkezései már a fentebb említett magatartási elemeket értékelve különbséget tesznek - az eltérő mértékű kötbér alkalmazásával - az egyes szerződésszegések között (lényegesen súlyosabb szerződésszegésnek minősül, ha a mérés befolyásolásával a méretlen vételezés tényleges megvalósulása is bizonyítást nyert, mintha csak fennállhatott a mérés befolyásolásának lehetősége, de ténylegesen nem igazolt a mérés befolyásolása, vagy a méretlen vételezés), mint utóbb bekövetkezett változások a jelen közigazgatási perben nem vehetők figyelembe (nem eredményezhetik a tényállás megváltoztatását és nem teszik jogszabálysértővé az egyébként megalapozott döntést).

Az alperesnek a másodfokú eljárásban költségigénye nem volt, ezért arról az ítéletábrának rendelkeznie nem kellett. A fellebbezési illeték összege az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 46.§-ának (1) bekezdése értelmében - figyelemmel az Itv. alkalmazandó 39.§-ának (3) bekezdés c) pontjára - 48.000 forint; ennek viselésére a sikertelenül fellebbező felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles.

Budapest, 2012. évi október hó 17. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. a tanács elnöke, dr. Bacsza Andrea sk. előadó bíró,
dr. Rácz Krisztina sk. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő